

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2019. május 10.

NÉMET NYELV

**KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

ÁLTALÁNOS ÚTMUTATÓ

1. A dolgozatok javításakor a Javítási-értékelési útmutatótól eltérni nem lehet.
2. Minden jó megoldás egy pontot ér, a rossz megoldás 0 pont.
3. Fél pont és többletpont nem adható.
4. Minden egyértelmű jelölést el kell fogadni (például aláhúzás helyett karikázást).
5. Ha a tanuló javítja a megoldását és a javítás egyértelmű, akkor elfogadható a jó megoldás.
6. A feladatok értékelésére a szürke mező szolgál. Ebben jelölje a helytelen megoldást mindig nullával, a helyeset pedig egyessel!

Példa:

11.	0	←	helytelen
12.	1	←	helyes

7. Az írásbeli vizsgán összesen 117 pont szerezhető. Az egyes vizsgarész-összetevők arányát a vizsgaleírás szabályozza, ennek alapján meghatározott az egyes vizsgarész-összetevőkben a vizsgapontok száma.

Vizsgarész-összetevő	Vizsgapont
Olvasott szöveg értéke	33
Nyelvhelyesség	18
Hallott szöveg értéke	33
Íráskészség	33
Összesen:	117

Az egyes vizsgarész-összetevőkben a kérdések száma nem egyezik meg a vizsgapontok számával, ezért átszámításra van szükség. A vizsgapontok kiszámításához használja a Javítási-értékelési útmutatóban található átszámítási táblázatokat! A füzetek végén található összesítő táblázatba be kell írnia a tanuló összes megszerzett pontszámát, valamint az átszámítási táblázat segítségével meghatározott vizsgapontokat is (átszámított vizsgapont). Az *Íráskészség* vizsgarészben nincs szükség átszámításra.

Figyelem! Az Íráskészség feladatok értékelésében változás történt.

1. feladat:

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **meghaladja a 150 szót**, a *Tartalom* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.

A *Tartalom* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **40 szónál rövidebb**.

2. feladat:

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **meghaladja a 180 szót**, a *Tartalom* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.

A *Tartalom* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **50 szónál rövidebb**.

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE**1.**

A feladatban itemenként csak egy megoldás értékelhető. Több megoldás megadásakor nem jár pont az itemre, még akkor sem, ha köztük van a jó megoldás.

Amennyiben a vizsgázó a lehetséges válaszok mindegyikét bejelölte, nulla ponttal kell értékelni a feladatot.

	R	F
0.	X	
1.	X	
2.		X
3.	X	
4.	X	
5.		X
6.		X
7.	X	

2.

0.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
G	F	A	E	D	B	C

Kimarad: H

3.

0.	14.	15.	16.	17.	18.	19.
G	B	E	F	C	A	H

Kimarad: D

4.

Megoldásként van, ahol több lehetőséget is megadunk. Ezeken kívül elfogadhatók azok a változatok is, amelyek tartalmilag megegyeznek ezekkel. A megoldásokban előforduló nyelvi vagy helyesírási hibákat figyelmen kívül kell hagyni, amennyiben a válasz érthető. A javító tanár a válaszokban előforduló nyelvi hibákat jelölheti, de ez nem kötelező.

- 20. (eine Sammlung von) Original-Comics
- 21. eine Bibliothek (einrichten)
- 22. Er ist (ein Held) ohne Fehler.
- 23. In Spiderman.
- 24. In Teamarbeit/ im Team.
- 25. (im Jahr)1865.

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a feladatpont (legfeljebb 25 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért feladatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Feladatpont	Vizsgapont	Feladatpont	Vizsgapont
25	33	12	16
24	32	11	15
23	30	10	13
22	29	9	12
21	28	8	11
20	26	7	9
19	25	6	8
18	24	5	7
17	22	4	5
16	21	3	4
15	20	2	3
14	18	1	1
13	17	0	0

Források:

1. http://www.kinderzeitmaschine.de/neuzeit/lucys-wissensbox/kategorie/wissenschaft-von-neuen-weltbildern-entdeckungsfahrten-und-forschungen/frage/das-macht-nach-adam-riese.html?no_cache=1&ht=6&ut1=113
2. <http://www.duda.news/welt/wie-ist-das-leben-als-ballerina/>
3. <http://www.news4kids.de/wissen/kultur/article/die-geschichte-der-jeans>
4. <http://www.duda.news/koeln/ein-besuch-im-coeln-comic-haus/>

NYELVHELYESSÉG

A helyesírási hibával leírt szavak nem fogadhatók el.

Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Variációk megadásakor nem jár pont, még akkor sem, ha köztük van a jó megoldás.

1.

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
C	D	H	M	P	O	B	L	I

Kimarad: A, E, F, G, K, N

2.

0. *einer*

9. ein

10. einen / den

11. das

12. der

13. ein

14. das

15. der

16. die

17. das

3.

0.	18.	19.	20.	21.	22.	23.
C	A	E	F	B	H	D

Kimarad: G

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a feladatpont (legfeljebb 23 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért feladatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Feladatpont	Vizsgapont
23	18
22	17
21	16
20	16
19	15
18	14
17	13
16	13
15	12
14	11
13	10
12	9

Feladatpont	Vizsgapont
11	9
10	8
9	7
8	6
7	5
6	5
5	4
4	3
3	2
2	2
1	1
0	0

Források:

1. <http://www.news4kids.de/nachrichten/vermischtes/article/264-millionen-kinder-gehen-nicht-in-die-schule>
2. <http://www.duda.news/welt/dieser-bus-faehrt-von-selbst/>
3. <http://www.duda.news/koeln/weltkindertag-kinderreporter-kommentar-helena-bilder-im-kopf/>

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

1.

A feladatban itemenként csak egy megoldás értékelhető. Több megoldás megadásakor nem jár pont az itemre, még akkor sem, ha köztük van a jó megoldás.

Amennyiben a vizsgázó a lehetséges válaszok mindegyikét bejelölte, nulla ponttal kell értékelni a feladatot.

- 0. C
- 1. A
- 2. B
- 3. A
- 4. B
- 5. B
- 6. A

2.

In ...	den USA	Singapur	Russland	Ägypten	Indien
... gehören Hausschuhe zum Privatleben.	X (0)				
... steht ein Schuhschrank mit einem Stuhl vor dem Eingang.		X (7)			
... gibt es meistens viele, hübsche Hausschuhe.		X (8)			
... gibt es wirklich in jedem Haushalt Hausschuhe für jeden Besuch			X (9)		X (12)
... dürfen nur die Elektriker Straßenschuhe im Haus tragen.				X (10)	
... trägt man Hausschuhe aus hygienischen Gründen.					X (11)

Megoldásként csak 6 X-et lehet beírni. Amennyiben a vizsgázó ennél többet jelöl be, minden felesleges X-ért le kell vonni egy pontot. Tehát a következők szerint kell eljárni:

- Számolja meg, hogy összesen hány X-et írt be a vizsgázó! Ha 6-nál többet írt be, akkor a „-1” négyzetbe írja be a különbözetet!
- Ellenőrizze, hogy a megfelelő itemek megoldása helyes-e!
- A végső pontszámot úgy kapja meg, hogy a jó itemek számából levonja a „-1” négyzetben szereplő számot. A feladatra adott végső pontszám nem lehet negatív szám. Ebben az esetben 0 pontot kell adni.

Figyelem! Amennyiben a vizsgázó mindegyik négyzetbe X-et tett, akkor a feladat nem kerül javításra, pontszáma 0 pont lesz.

3.

Megoldásként van, ahol több lehetőséget is megadunk. Ezeken kívül elfogadhatók azok a változatok is, amelyek tartalmilag megegyeznek ezekkel. A megoldásokban előforduló nyelvi vagy helyesírási hibákat figyelmen kívül kell hagyni, amennyiben a válasz érthető.

0. *las*

13. Stuttgart

14. hatte nicht viel Geld / war arm

15. dem Staat

16. (Haus)Lehrer

17. (sein) erstes (Märchen)buch

18. neue Ideen (für seine Märchen) (sammeln) / (bekommen)

19. Reporter

20. (sehr) krank / schlapp (*Szint feletti, de elfogadható megoldás.*)

21. sein drittes / letztes (Märchen)buch / „Das kalte Herz“

22. nach der Geburt seiner Tochter / vor seinem (25.) Geburtstag

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a feladatpont (legfeljebb 22 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért feladatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Feladatpont	Vizsgapont
22	33
21	32
20	30
19	29
18	27
17	26
16	24
15	23
14	21
13	20
12	18

Feladatpont	Vizsgapont
11	17
10	15
9	14
8	12
7	11
6	9
5	8
4	6
3	5
2	3
1	2
0	0

Források:

- https://ondemand-mp3.dradio.de/file/dradio/2018/07/31/medienberuf_souffleuse_souffleur_drk_20180731_1515_209dfda3.mp3
- https://ondemand-mp3.dradio.de/file/dradio/2018/07/13/alltag_anders_hausschuhe_drk_20180713_0739_60f4becb.mp3
- https://www.mdr.de/kinder/audio-685440_zc-37b4c191_zs-43094866.html

---

SZÖVEGEK

*A transzkripció megegyezik az elhangzó autentikus szöveggel,
megtartva az élő beszéd minden jellemzőjét.*

1.

Vorsager von Beruf:

Er hilft den Schauspielern, wenn sie den Text vergessen

Was macht ein Schauspieler auf einer Theaterbühne, wenn er den Text vergessen hat und nicht mehr weiter weiß? Dann braucht er Hilfe. Dafür gibt es die Souffleuse oder den Souffleur: Die helfen den Schauspielern über den Texthänger hinweg.

„Die gute Fee im Kasten, Einflüsterin und manchmal auch Anlaufstelle für Hustenzuckerl, Trösterin, Mutmacherin.“ Wenn man sie nach ihrem Beruf fragt, dann würde Angelika Owen das alles auf ihre Visitenkarte schreiben. Und Souffleuse. Arbeitsplatz: die Oper in Graz, Österreich.

Souffleuse oder Souffleur ist ein französisches Wort. Das bedeutet übersetzt so viel wie „flüstern“ oder „hauchen“, „sehr leise sprechen“. Deswegen arbeiten sie auch an der Oper oder am Theater. Sie flüstern dem Schauspieler Text zu, wenn er ihn vergisst.

Meistens sitzen Souffleusen in einem kleinen Kasten direkt auf der Bühne. Den nennt man Souffleurkasten. Er ist gerade groß genug für eine Person. Eine Souffleuse oder ein Souffleur kann aber genauso gut auf der Seitenbühne in der so genannten Gasse sitzen oder in der ersten Reihe, sodass der Zuschauer direkt daneben sitzt.

Souffleusen begleiten Proben und Aufführungen am Theater. Wenn die Proben beginnen, haben Souffleusen am meisten zu tun. Die Schauspieler lesen ihre Rollen und lernen ihren Text. Während der Proben kann es aber passieren, dass der Regisseur etwas Neues ausprobiert oder improvisiert. Das heißt, die Texte ändern sich. Souffleusen müssen sich dann Notizen machen, welche Änderungen das sind, sie müssen hineinschreiben, wo es Pausen gibt und welche Anweisungen der Regisseur gegeben hat. Und in der Oper ist das nochmal anders, denn im Gegensatz zum Theater wird in der Oper ja nicht nur der Sprechtext, also das sogenannte Libretto gebraucht. In der Oper wird ja gesungen.

Was muss ein Souffleur oder eine Souffleuse alles können? Sie müssen Ruhe ausstrahlen. Denn, wenn jemand seinen Text vergisst, ist das ja schon aufregend genug. Und sie müssen geduldig und sehr konzentriert sein. Ein Souffleur oder eine Souffleuse müssen wachsam sein und sofort helfen können.

Und noch etwas ist wichtig: Souffleusen müssen so leise sprechen, dass das Publikum das nicht mitbekommt, aber dennoch laut genug, damit die Schauspieler das hören. Souffleusen müssen außerdem unterscheiden können, ob ein Darsteller nur eine Kunstpause macht oder gerade wirklich seinen Text nicht weiß. Da gibt es dann Verabredungen. Meistens geht das über Blicke zwischen Souffleuse und Schauspieler.

Eine Ausbildung gibt es für den Beruf nicht. Die meisten Souffleure sind Quereinsteiger in diesem Beruf. Das heißt, dass sie vorher etwas anderes gemacht haben. Wer den Beruf ausübt, muss eine belastbare, starke, stabile Stimme haben, darf also nicht schnell heiser werden. Er oder sie muss Noten lesen können, jedenfalls als Souffleur an der Oper, und Fremdsprachen sind wichtig. Denn an der Oper wird ja nicht nur in deutscher Sprache gesungen. Und man muss mit einer Sache klar kommen. Am Ende einer Vorstellung bekommen nur die Schauspieler oder die Sänger Applaus. Der Souffleur nicht.

2.**Alltag anders: Hausschuhe**

Entweder trägt man Hausschuhe oder man geht barfuß. In vielen Ländern geht man nicht mit Straßenschuhen in irgendein Haus.

In den USA sind Hausschuhe nur etwas für den ganz absolut privaten Bereich. Wenn es eine offizielle oder halboffizielle Einladung gibt, dann käme der Hausherr oder die Dame des Hauses niemals auf die Idee, die Gäste in Hausschuhen zu begrüßen. Wenn es absolut private Einladungen im kleinen Kreis sind, dann sind Hausschuhe eigentlich selbstverständlich. Man verbindet damit ein Stück Privatheit, ein Stück Vertrautheit, ein Stück Gemütlichkeit.

Wer auch immer zu Besuch kommt: die Vermieter, die Handwerker, jeder zieht die Schuhe aus in Singapur. Meistens steht dann vor der Wohnung ein netter Schuhschrank und daneben steht noch ein Stuhl, damit man sich die Schuhe auch gut an- und ausziehen kann. Es ist da bei dem Klima leicht. Man trägt oft nur Flip-Flops oder Sandalen, da kann man schnell rein- und rausschlüpfen, das ist nicht so kompliziert. Die Hausschuhe in Singapur sind sehr edle Pantoletten und natürlich viel mit Pailletten und auch sehr schöne leichte Lederschlappen. Ja, da kann man sagen, da gibt's eigentlich nichts Hässliches. Man kann natürlich auch so klassische Adiletten finden, aber eigentlich ist es immer sehr hübsch anzusehen.

Hausschuhe sind ein Gegenstand, den es wirklich in jedem Haus in Russland gibt. Reinkommen in die Wohnung, vorne an der Tür die Schuhe ausziehen, dort lassen und dann werden einem Hausschuhe gereicht. Das sind Hausschuhe, die innerhalb dieser Wohnung vermutlich schon hunderte Kilometer zurückgelegt haben. So ein bisschen abgetragen, ein bisschen platt gelaufen, man riecht vielleicht auch besser nicht daran. In Russland sind so Filzlatschen verbreitet, häufig aus der Form geraten, das ist vielleicht manchem Westeuropäer mühsam beizubringen, aber es geht dann relativ schnell. Denn man wird mit bösen Blicken bestraft, wenn man einfach so durchmarschiert, egal, ob man Schneematsch an den Füßen hat oder den Staub im Sommer.

„Bitte zieh die Schuhe aus!“ In Ägypten ist es ein großer Fehler, wenn jemand in ein Haus geht und nicht die Schuhe auszieht. Den Gästen werden Hausschuhe angeboten. Die einzigen, die es machen dürfen, sind Elektriker, damit sie ihre Gummisohlen an den Füßen haben, wenn sie an den Sicherheitsschalter gehen. Es ist die Badelatsche, die man in Ägypten trägt. Sehr verbreitet ist auch ein deutscher Gesundheitsschuh bei den Leuten, die sich das leisten können.

In Indien ist es vor allem eine hygienische Sache. In Indien gibt es keinen Haushalt, in dem es keine Hausschuhe gibt. Wenn man sich die Straßen so anschaut, kann man eigentlich immer nur die Hände überm Kopf zusammenschlagen, weil alles total vermüllt aussieht. Aber was wahnsinnig wichtig ist, dass die Wohnungen von innen tipptopp aussehen. Wenn man dann den Straßenstaub mit reinbringen würde, das findet kein Inder gut.

3.

Wilhelm Hauff

Wilhelm Hauff ist schon als kleiner Junge eine Leserratte. Er liest alles: Geschichten von Räubern und Rittern, historische Romane und Bücher für Erwachsene wie Werke von Goethe und Schiller.

Der Schriftsteller kommt am 29. November 1802 in Stuttgart zur Welt. Als er sieben Jahre alt ist stirbt sein Vater. Nach seinem Tod zieht Wilhelm Hauff mit seiner Mutter und seinen drei Geschwistern nach Tübingen. Die Familie hat nicht viel Geld, deswegen kann nur Hermann, Wilhelms älterer Bruder an einer Universität studieren. Wilhelm hingegen soll Pfarrer werden, denn diese Ausbildung bezahlt der Staat.

Aber Wilhelm Hauff will gar kein Pfarrer werden, sondern lieber Lehrer. Er beginnt bei der Familie von Hügel in Stuttgart zu arbeiten und unterrichtet deren Kinder. Die Arbeit lässt ihm genug Zeit das zu tun, was er am liebsten tut: zu dichten und Geschichten zu schreiben.

1825 verfasst er sein erstes Märchenbuch, das unter anderem die *Geschichte vom kleinen Muck* enthält. Wilhelm Hauff wird ein bekannter und gern gelesener Autor. Deswegen wird er von Zeitungen und Verlagen gebeten, weitere Bücher und Geschichten zu schreiben.

Um neue Ideen für seine Märchen zu sammeln, kündigt er seine Stelle als Hauslehrer und geht auf Reisen. Der Dichter fährt durch Frankreich, Flandern und Nord- und Mitteleuropa. In Paris schreibt er sein zweites Märchenbuch. Eines der bekanntesten Märchen daraus ist das Märchen von *Zwerg Nase*.

Ende 1826 kehrt Wilhelm Hauff zurück nach Hause, arbeitet als Reporter bei der Zeitung *Das Morgenblatt* und heiratet seine Cousine Luise. Im August 1827 verreist Wilhelm Hauff erneut. Diesmal nach Tirol. Auch dort ist er wieder auf der Suche nach Einfällen für seine Märchen.

Als er wieder zu Hause ist, fühlt er sich krank und schlapp. Der Arzt stellt fest, dass Wilhelm Hauff an Typhus erkrankt ist. Trotzdem schreibt Wilhelm weiter und denkt sich das Märchen *Das kalte Herz* aus, für sein drittes und letztes Märchenbuch. Die Geburt seiner Tochter Wilhelmine erlebt der Schriftsteller noch, bevor er am 18. November 1827 kurz vor seinem 25. Geburtstag in Stuttgart stirbt.

ÍRÁSKÉSZSÉG

Az írásfeladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.

Az eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szöveggörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

A javítás alapelvei

1. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.
2. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.
3. A dolgozatban a hibákat jelölni kell. A Javítási-értékelési útmutatóban megadott javítási jelrendszer használata nem kötelező, de célszerű.
4. Az ismétlődő nyelvhelyességi hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni.
5. Az adott szinten bizonyos lexikai egységek és nyelvtani struktúrák produktív használata nem várható el a vizsgázótól. (Erről pontos tájékoztatást nyújt az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V.24.) OM rendelet D) 1. pontjához készült Nyelvtani szerkezetek és szókinccs című segédlet, amely az Oktatási Hivatal honlapján a 2017. május-júniusi érettségi vizsgák nyilvánosságra hozott anyagai között található). Az ilyen típusú hibákat az értékelésnél nem kell figyelembe venni.
6. A helyesírási szabályok legutóbbi módosítása szerint esetenként kétféle alak is elfogadható: pl. kennenlernen (ajánlott írásmód) – kennen lernen (alternatív írásmód). Ld. Duden.
7. **Figyelem!** A „nullázási szabály” a két feladatban **megegyezik!** Amennyiben az első vagy a második feladatban a dolgozat a *Tartalom* értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor a többi szempont alapján is 0 pontot kell rá adni. A két feladat értékelése egymástól független. Tehát ha a dolgozatot a fenti szabály miatt lenullázza az egyik feladatban, akkor a másik feladat értékelése nem lesz automatikusan 0 pont!
8. **Figyelem!**
  1. feladat:
Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **megaladja a 150 szót**, a *Tartalom* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.
A *Tartalom* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **40 szónál rövidebb**.
  2. feladat:
Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **megaladja a 180 szót**, a *Tartalom* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.
A *Tartalom* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **50 szónál rövidebb**.

Első feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom	4 pont
Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás	4 pont
Szókincs, kifejezésmód	4 pont
Nyelvtan, helyesírás	4 pont
Összesen	16 pont

Amennyiben a dolgozat a *Tartalom* szempont alapján 0 pontos, akkor a többi értékelési szempont pontszáma is 0 pont.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető a szintnek megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznek, és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér, de mondatai nem tartalmaznak minden lényeges információt, illetve nem kérdeznek rá minden lényeges információra, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg.

Érdeklődő típusú levél (e-mail) esetén előfordul, hogy a vizsgázónak bizonyos információkra kell rákérdeznie. Ebben az esetben a megfelelő kérdés feltevése azt jelenti, hogy a vizsgázó megfelelően fejtette ki az adott szempontot.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a *Tartalom* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál.

Ugyanígy kell eljárni a segédanyagból átvett szövegrészek esetében is, azaz a megadott szövegből értelem nélkül lemásolt és rossz nyelvi környezetben használt szövegrészeket nem lehet értékelni. Az ilyen típusú hibákat továbbá figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is. El kell fogadni azonban az olyan szövegrészeket, amelyeket a vizsgázó a segédanyagból vett át, és jó nyelvi környezetben használ.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség. A dolgozatot akkor is a megadott szempontok alapján kell értékelni, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs cél(ok)nak megfelelően ír, vagy önmagáról ír, amikor általánosan kellene fogalmaznia.

A szöveg hossz megadásánál a szószám csak a vizsgázó által létrehozott szövegrészre vonatkozik, azaz nem tartalmazza a központilag megadott részek szavainak számát.

Figyelem!

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme meghaladja a **150** szót, a **Tartalom** szempontnál az adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.

Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e az irányító szempontok elrendezése és ezáltal a szöveg gondolatmenete,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (pl. egyszerű kötőszók, névmások).
- a vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme és stílusa megfelel-e a címzethez való viszonyoknak, a közlési szándéknak és a szövegfajtának,
- a szöveg az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti-e.

E szempontnál a *Tartalom* szemponttól függetlenül kell eljárni, és csak a vizsgázó által tárgyalt szempontok alapján kell megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit akkor használja helyesen a vizsgázó, ha törekszik arra, hogy egyszerű kötőszók, névmások, határozószók stb. segítségével valódi szöveget hozzon létre. Amennyiben a vizsgázó minden mondatát azonos módon (pl. az „ich“ személyes névmással) kezdi, nem mondható el az általa létrehozott szövegről, hogy abban a mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a vizsgázó csak azonos szerkezetű egyszerű mondatokat ír, nem kaphatja meg a maximális pontszámot.

A vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme, stílusa megfelelő, ha a szövegfajta (levél, e-mail, személyes üzenet) jellemzőinek figyelembevételével a szerző a címzethez való feltételezett viszonyának és a közlési szándékának megfelelően fogalmaz. 0 pont jár akkor, ha a vizsgázó nem veszi figyelembe a fentiek szerinti kommunikáció alapszabályait, pl. formális szövegben **csak** tegező mondatokat ír, vagy fordítva: barátoknak címzett szövegben a formális magázás szabályait követi.

Itt kell értékelni az adott szövegfajta (levél, e-mail) formai jegyeinek megfelelőségét is. Ha a szövegalkotás és hangnem szempontjai szerint a dolgozat besorolható valamely szintbe, illetve sávba, de a szövegfajta feladat szerint szükséges záró formai jegyek (elköszönés és/vagy aláírás) nem felelnek meg a szintleírásban közölteknek, az összevont szempont szerint a dolgozat egy ponttal kevesebbet ér: 4 pont helyett 3-at, 3 pont helyett 2-t és 2 helyett 1 pontot. Ha a vizsgázó a dolgozatára a szövegszerűség és a gondolatmenet bizonytalanságai ellenére ugyan még 1 pontot kaphatna, de nem elfogadhatóak vagy hiányoznak a záró formai elemek, a megoldás e szerint az összevont szempont szerint csak 0 pontot ér.

Még elfogadható az elköszönés és/vagy az aláírás, ha illeszkedik a közlési helyzethez, az elvárt hangnemet nem sérti, és pontatlanul ugyan, de emlékeztet a szokásos formai jegyekre. A csak nyelvtani vagy helyesírási hibát tartalmazó variációk e szempont értékelésénél helyesnek számítanak.

Nem felel meg a dolgozat az olvasóban keltett benyomás szempontjából, ha a szövegből a szövegfajtának, -típusnak megfelelő elvárt közlési szándék nem derül ki. Amennyiben pl. a vizsgázó egy **információkérő** levélben (e-mailben, üzenetben) csak információkat közöl, de nem érdeklődik, erre a szempontra 0 pontot kell adni.

Emlékeztetőül néhány példa a helyes megszólításhoz illő helyes elköszönésre:

Helyes megszólítás	Helyes elköszönés
Sehr geehrte Damen und Herren, /! Sehr geehrter Herr ... , /! Sehr geehrte Frau ... , /!	Mit freundlichen Grüßen Mit freundlichem Gruß Freundliche Grüße
Lieber/Liebe....., /! Liebe Freunde , /! Hallo , /! Hallo Peter / Leute / Freunde , /!	Mit (den) besten Grüßen Mit herzlichen Grüßen Herzliche Grüße / Liebe Grüße / Viele Grüße Herzlich(st) Tschüs / Ciao / Bis bald / Servus
	Elfogadható elköszönés
	Mit vielen Grüßen Vielen Dank Ich danke Ihnen im Voraus Mit Hochachtung Hochachtungsvoll Wir antworten auf alle Briefe

Az aláírás akkor helyes, ha az elköszönés alatti sorban van. Néhány példa a helyes aláírásra:

Péter Szabó / Szabó Péter
Péter / Klasse 10 D

Amennyiben az aláírás egy sorban van az elköszönéssel, akkor elfogadhatónak minősül. Nem elfogadható az aláírás abban az esetben, ha ellentmond a levél tartalmának és/vagy hangnemének.

Szókincs, kifejezésmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat a középszintű érettségi vizsga követelményeinek.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a *Szókincs, kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ (pl. a „bringen“ ige helyett a „holen“ igét), ezt a hibát csak a *Szókincs, kifejezésmód* szempontnál lehet értékelni. Ha a vizsgázó egy elöljárószót helytelen vonzattal használ (pl. „um+Dativ”), ezt a hibát csak a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

E szempont értékelésénél az elköszönés hibáit is figyelembe kell venni.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondatban, az alakban és a helyesírás normáinak. Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. A további részletes útmutatást lásd a *Szókincs, kifejezésmód* szempontnál.

Értékelési skála (1. feladat)

Az értékelési skála gyakorlati alkalmazását „Az értékelési szempontok részletes kifejtése” magyarázza bővebben.

Tartalom

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó mindhárom irányító szempontot megfelelően kidolgozta.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.</p>	<p>A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a harmadikat pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat többnyire megfelelően valósította meg.</p>	<p>A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>vagy: A vizsgázó mindhárom irányító szempontot csak részben tárgyalta.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat részben valósította meg.</p>	<p>A vizsgázó legfeljebb csak egy vagy két irányító szempontot tárgyalt részben.</p> <p>Alapvető kommunikációs célját nem éri el.</p> <p>vagy: A vizsgázó más témáról írt.</p> <p>vagy: A létrehozott szöveg nagyon rövid (40 szó alatt van).</p>

Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
<p><i>Szövegalkotás:</i> A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés.</p> <p>A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p><i>Hangnem:</i> A szöveg hangneme teljesen megfelel a közlési szándéknak, a címzethez való viszonyoknak, a szövegfajtának. Szükség szerint van helyes elköszönés és aláírás.</p> <p><i>Benyomás:</i> Az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti. (Amennyiben az elköszönés vagy az aláírás nem helyes, illetve egyik vagy mindkettő hiányzik, 3 pont adható.)</p>	<p><i>Szövegalkotás:</i> A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés.</p> <p>A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p><i>Hangnem:</i> A szöveg hangneme nagyjából megfelel a közlési szándéknak, a címzethez való viszonyoknak, a szövegfajtának. Szükség szerint van legalább elfogadható elköszönés és aláírás.</p> <p><i>Benyomás:</i> Az olvasóban a szerző szándékának nagyjából megfelelő benyomást kelti. (Amennyiben az elköszönés vagy az aláírás nem elfogadható vagy hiányzik, 3 pont helyett 2 pont, 2 pont helyett 1 pont adható.)</p>	<p><i>Szövegalkotás:</i> A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés is.</p> <p>A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p><i>Hangnem:</i> A szöveg hangneme néhol következtetlenséget mutat. De szükség szerint van legalább elfogadható elköszönés vagy aláírás.</p> <p><i>Benyomás:</i> Az olvasóban nem mindig a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti. (Amennyiben az elköszönés vagy az aláírás közül egyik sem elfogadható vagy hiányzik, 0 pont adható.)</p>	<p><i>Szövegalkotás:</i> A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen.</p> <p>Az írásmű izolált mondatok halmazából áll.</p> <p>Az írásmű annyira rövid, hogy szöveggként nem értékelhető.</p> <p><i>Hangnem:</i> A szöveg hangneme nem megfelelő. A szükséges elköszönés és aláírás egyike sem elfogadható, vagy mindkettő hiányzik.</p> <p><i>Benyomás:</i> Az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti.</p>

Szókincs, kifejezés mód

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.</p> <p>Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban csak kis mértékben nehezíti a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.</p> <p>Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néha nehezíti a mondanivaló megértését.</p> <p>A szókincs korlátai miatt többször előfordulhat szóismétlés.</p>	<p>A szöveget egyszerű szókincs jellemzi.</p> <p>Sokszor nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen megnehezíti és/vagy akadályozza a mondanivaló megértését.</p> <p>Sok a szóismétlés.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókincs szegényes.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.</p>

Nyelvtan, helyesírás

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat.</p> <p>A szöveg kevés nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.</p>	<p>A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat.</p> <p>A szöveg több nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják, és/vagy kevés, a megértést nehezítő hiba jellemzi a dolgot.</p>	<p>A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja.</p> <p>A szöveg sok olyan nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek a megértést nem befolyásolják, valamint több, a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba fordul elő benne.</p>	<p>A szöveg a nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibák miatt nem érthető.</p>

Második feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom	5 pont
Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás	4 pont
Szókincs, kifejezőmód	4 pont
Nyelvtan, helyesírás	4 pont
Összesen	17 pont

Amennyiben a dolgozat a Tartalom szempont alapján 0 pontos, akkor a többi értékelési szempont pontszáma is 0 pont.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

A szempont részletes kifejtése lényegében megegyezik az első feladat *Tartalom* szempontjával leírtakkal.

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető a szintnek megfelelőnek, ha a vizsgázó kiter a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kiter, de mondatai nem tartalmaznak minden lényeges információt, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a *Tartalom* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál. A segédanyagból átvett szövegrészek esetében úgy kell eljárni, mint az első feladatnál.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség. A dolgozatot akkor is a megadott szempontok alapján kell értékelni, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs cél(ok)nak megfelelően ír, vagy önmagáról ír, amikor általánosan kellene fogalmaznia.

Figyelem!

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme meghaladja a **180** szót, a **Tartalom** szempontnál az adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.

Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás

A szempont részletes kifejtése lényegében megegyezik az első feladat *Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás* szempontjánál leírtakkal.

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e az irányító szempontok elrendezése és ezáltal a szöveg gondolatmenete,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (pl. egyszerű kötőszók, névmások).
- a vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme és stílusa megfelel-e a címzethez való viszonyoknak, a közlési szándéknak és a szövegfajtának,
- a szöveg az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti-e.

E szempontnál a *Tartalom* szemponttól függetlenül kell eljárni, és csak a vizsgázó által tárgyalt szempontok alapján kell megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit akkor használja helyesen a vizsgázó, ha törekszik arra, hogy egyszerű kötőszók, névmások, határozószók stb. segítségével valódi szöveget hozzon létre. Amennyiben a vizsgázó minden mondatát azonos módon (pl. az „ich“ személyes névmással) kezdi, nem mondható el az általa létrehozott szövegről, hogy abban a mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a vizsgázó csak azonos szerkezetű egyszerű mondatokat ír, nem kaphatja meg a maximális pontszámot.

A vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme, stílusa megfelelő, ha a szövegfajta (levél, e-mail, személyes üzenet) jellemzőinek figyelembevételével a szerző a címzethez való feltételezett viszonyának és a közlési szándékának megfelelően fogalmaz. 0 pont jár akkor, ha a vizsgázó nem veszi figyelembe a fentiek szerinti kommunikáció alapszabályait, pl. formális szövegben **csak** tegező mondatokat ír, vagy fordítva: barátoknak címzett szövegben a formális magázás szabályait követi.

Itt kell értékelni az adott szövegfajta (levél, e-mail) formai jegyeinek megfelelőségét is. Ha a szövegalkotás és hangnem szempontjai szerint a dolgozat besorolható valamely szintbe, illetve sávba, de a szövegfajta feladat szerint szükséges záró formai jegyek (elköszönés és/vagy aláírás) nem felelnek meg a szintleírásban közölteknek, az összevont szempont szerint a dolgozat egy ponttal kevesebbet ér: 4 pont helyett 3-at, 3 pont helyett 2-t és 2 helyett 1 pontot. Ha a vizsgázó a dolgozatára a szövegszerűség és a gondolatmenet bizonytalanságai ellenére ugyan még 1 pontot kaphatna, de nem elfogadhatóak vagy hiányoznak a záró formai elemek, a megoldás e szerint az összevont szempont szerint csak 0 pontot ér.

Még elfogadható az elköszönés és/vagy az aláírás, ha illeszkedik a közlési helyzethez, az elvárt hangnemet nem sérti, és pontatlanul ugyan, de emlékeztet a szokásos formai jegyekre. A csak nyelvtani vagy helyesírási hibát tartalmazó variációk e szempont értékelésénél helyesnek számítanak.

Nem felel meg a dolgozat az olvasóban keltett benyomás szempontjából, ha a szövegből a szövegfajtának, -típusnak megfelelő elvárt közlési szándék nem derül ki. Amennyiben pl. a **véleményközlést** váró feladathoz írt szövegből kimarad a személyes állásfoglalás, erre a szempontra 0 pontot kell adni.

Szókincs, kifejezőmód

A részletes útmutatást lásd az első feladatnál.

Nyelvtan, helyesírás

A részletes útmutatást lásd az első feladatnál.

Értékelési skála (2. feladat)

Az értékelési skála gyakorlati alkalmazását „Az értékelési szempontok részletes kifejtése” magyarázza bővebben.

Tartalom

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó négy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.</p>	<p>A vizsgázó három irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a negyediket pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat többnyire megfelelően valósította meg.</p>	<p>A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>vagy: A vizsgázó egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és van még olyan irányító szempont, amelyet részben tárgyalt.</p> <p>vagy: A vizsgázó legalább három irányító szempontot tárgyalt részben.</p> <p>A kommunikációs célokat részben valósította meg.</p>	<p>A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően és nem tárgyalta a többi szempontot.</p> <p>vagy: A vizsgázó két vagy annál kevesebb irányító szempontot tárgyalt részben.</p> <p>Alapvető kommunikációs célját nem éri el.</p> <p>vagy: A vizsgázó más témáról írt.</p> <p>vagy: A létrehozott szöveg nagyon rövid (50 szó alatt van).</p>

Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
<p>Szövegalkotás: A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés.</p> <p>A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>Hangnem: A szöveg hangneme teljesen megfelel a közlési szándéknak, a címzethez való viszonyoknak, a szövegfajtának.</p> <p>Szükség szerint van helyes elköszönés és aláírás.</p> <p>Benyomás: Az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti.</p> <p>(Amennyiben az elköszönés vagy az aláírás nem helyes, illetve egyik vagy mindkettő hiányzik, 3 pont adható.)</p>	<p>Szövegalkotás: A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés.</p> <p>A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>Hangnem: A szöveg hangneme nagyjából megfelel a közlési szándéknak, a címzethez való viszonyoknak, a szövegfajtának.</p> <p>Szükség szerint van legalább elfogadható elköszönés és aláírás.</p> <p>Benyomás: Az olvasóban a szerző szándékának nagyjából megfelelő benyomást kelti.</p> <p>(Amennyiben az elköszönés vagy az aláírás nem elfogadható vagy hiányzik, 3 pont helyett 2 pont, 2 pont helyett 1 pont adható.)</p>	<p>Szövegalkotás: A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés is.</p> <p>A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>Hangnem: A szöveg hangneme néhol következetlenséget mutat.</p> <p>De szükség szerint van legalább elfogadható elköszönés vagy aláírás.</p> <p>Benyomás: Az olvasóban nem mindig a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti.</p> <p>(Amennyiben az elköszönés vagy az aláírás közül egyik sem elfogadható vagy hiányzik, 0 pont adható.)</p>	<p>Szövegalkotás: A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen.</p> <p>Az írásmű izolált mondatok halmazából áll.</p> <p>Az írásmű annyira rövid, hogy szöveggé nem értékelhető.</p> <p>Hangnem: A szöveg hangneme nem megfelelő. A szűk-séges elköszönés és aláírás egyike sem elfogadható, vagy mindkettő hiányzik.</p> <p>Benyomás: Az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti.</p>

Szókincs, kifejezésmód

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.</p> <p>Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban csak kis mértékben nehezíti a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.</p> <p>Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néha nehezíti a mondanivaló megértését.</p> <p>A szókincs korlátai miatt többször előfordulhat szóismétlés.</p>	<p>A szöveget egyszerű szókincs jellemzi.</p> <p>Sokszor nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a mondanivaló megértését.</p> <p>Sok a szóismétlés.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókincs szegényes.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.</p>

Nyelvtan, helyesírás

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat.</p> <p>A szöveg kevés nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.</p>	<p>A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat.</p> <p>A szöveg több nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják, és/vagy kevés, a megértést nehezítő hiba jellemzi a dolgot.</p>	<p>A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja.</p> <p>A szöveg sok olyan nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek a megértést nem befolyásolják, valamint több, a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba fordul elő benne.</p>	<p>A szöveg a nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibák miatt nem érthető.</p>

Ajánlott jelrendszer

Mindkét feladatban:

Az áttekinthetőség érdekében érdemes az egyes szempontokhoz tartozó jeleket egy-egy oszlopban egymás alá írni.

Tartalom

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a szempont sorszámának megadásával:

- ④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √ 3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt vagy nyelvi okból nem érthető tartalmi szempont,
- 2– (szám + mínuszjel) = érintett, de nem megfelelően kifejtett tartalmi szempont.

Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás

Csak a szükséges formai jegyeket kell a lap jobb oldalán található sávban jelölni a következő betűkkel:

Köszönés = K

Aláírás = A

A teljesítés minőségét a következő módon jelöljük:

- Ⓚ (bekarikázott betű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,
- √A (hiányjel + betű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,
- K– (betű + mínuszjel) = az adott formai jegy elfogadható.

Szókincs, kifejezésmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban jelöljük a következő betűkkel:

L = lexikai hiba,

ÉL = értelemzavaró lexikai hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

A szövegben a következő jeleket használjuk:

aláhúzás hullámvonallal = lexikai hiba,

~~~~~

aláhúzás hullámvonallal + i = ismétlődő lexikai hiba.

~~~~~ i

Az ismétlődő hibákat nem kell jelölni a javító sávban.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban jelöljük a következő betűkkel:

G = nyelvtani (grammatikai) hiba,

ÉG = értelemzavaró nyelvtani hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,

H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = nyelvtani vagy helyesírási hiba,

√ (hiányjel) = hiányzik egy szó,

nyíl → szórendi hiba,

aláhúzás + i = ismétlődő hiba.

i

Az ismétlődő hibákat nem jelöljük a javító sávban.